

prosimo, da takoi poravnajo račune, in sicer za lekarne po priloženih čekih — učila na potom šolskega unraviteljstva v Cerkliah, ker ima Slavenska barika odšvojen obračun. Več ko nošovico šol se ne zaveda važnosti šolske higiene, še mani na dolžnosti napram naši dečki. Vsa tam bi se zanili, kier nič ne stane! Besedi je bilo dovoli, izkažimo se še v delu! — Za Učit. konvikt I. L.

— **Ljutomer.** Sreskemu šolskemu nadzorniku e. Fr. Karbašu je 24. novembra umrla hčerka Zlatka. Naše sožalje!

— **Gospa Nina Ivaničič-Deu,** upokojena učiteljica v Ljutomeru je obhajala pred kratkim 50-letnico bivania v trgu. Učiteljevala je tukaj celih 40 let ter je vzevnila nebrovi vrlih žena in deklet. Kličemo stanovsko in narodno zavedni južilantki! Še mnoga leta!

— **Nove razglednice** so izšle v založbi Učiteljske tiskarne. Razglednice so delo našega akad. slikaria Maksima Gasparija. Gasparjevi motivi so postali pri nas slošno priljubljeni. Serija šestih razglednic, ki je pravkar izšla, predstavlja naše narodne motive: Slovenka, Lepa Vida, Mlada Breda, domlad, Slovenec in kmetsko svadbo. Razglednice so okusno izdelane, v lesem barvotisku, ki ga je Učiteljska tiskarna prav dobro izvedla. Pestre barve, ki se harmonično skladajo, vzbujajo prijetno pozornost in denejo prijetno tudi očesu pri posledu na celo serijo. — Umetniški izdelek te serije je pravi vrstnik serije »Stara Ljubljana«, ki jo je v razglednicah izdala Učiteljska tiskarna leta 1923. — Razglednice se dobe v knjižarnah in tobakarnah in nprorčamo občinstvu, da pridno sega po njih ter uporablja domače mesto tujih razglednic.

— **Današnja številka** je zakašnela zaradi priloge šolskega zakona. Zaradi praznika prihodnjih teden v sredo izdeleli dan kasneje.

— **Težki tisočaki** gredo za zdravila, da pa se je vse bolno. Že pri otrocih se začne: zaostalost v rasti, bledoličnost, da celo nervoznost so vsakdanji pojavni. Kie so vzroki? Pri otrocih morajo biti predvsem v napačni prehrani. Ali im ne dajete nogasto strupov? Kaj dobijo Vaši otroci za zajutrek, za južino? Ali veste, da je prava kava strup? Ali poznate Žiko? Ali Vam je znano, da otroci, ki nijo Žiko, ne poznajo bledice, da so zdravi kakor dren?

Nova napredovanja, imenovanja, upokojitve itd.

— **i Premeščenie.** Vinko Möderndorfer iz Mežice k Sv. Barbari v Hal. O tem premeščenju še izpregovonimo.

— **i Upokojeni** so do čl. 139. in 141. Ferdo Juvanc, Mihael Kosec, Ivana Koziak-Simončič, Ivan Mahnič, Franja Lunder, Ernestina Holmar-Rekar, Jakob Medved, Ljudmila Abram, Lavoslava Abram, Hedvika Malavrh, Adolontia Fatur, Ivana Nagu-Zalokar, Olga Wurner, Elizabeta Jesenko, Marija Farčnik-Vebar, Marija Turnai-Kocijančič, Aloizij Bačec, Karel Barle.

— **i Uzakno so postavljeni:** v Kastnu Ante Azulović, v Ribnici Venčeslav Čopić, v Dobrinci srez Novo mesto Rudolf Arnšek, pri Sv. Duhu nad Blokami Maria Šteblaj-Sirnik, v Kranju Zdravko Švikašič, v Telčah srez Krško Ivana Prežetič, v Murski Soboti srez Murska Sloboda Vekoslav Španger.

Polemika.

— **Mnenje k »Odkriti tovariški besedi in »Brez zamere!«**

(Dalej.)

Kakšen pa je nouk če misli učitelji na nedeljo ki jo bo presameval? Da se pa dobes še ljudje, ki izrečeo besede: »Ko sem iaz hodil v šolo sem več znal, da je bil en sam učitelj, danes pa zna moj paglavac manj čeprav je 8 učiteljev(ic)«, le dokaz nomanikanja izobrazbe in iaz bi tako lind primernu podučil da nisro sedai v časih, ka se je učil samo »i in «u«, malo računstva itd. Slučaj na so lahko na šolah da je otrok nesosoben za višji razred, sedi v istem razredu toliko časa, da je star 12 let in kaj se nauči v domačih šoli je tudi znano. Verjetno pa je, da zna starejši ljudje več kot mladina in tega ne bo iz lovičnih vzrokov nihče negiral! Kar se je zgordilo na eni šoli elede zborovani to je čet vesti in tega ne bi iaz javno napisal to so izredni slučaj! Pač pa bi bilo posebno poglavje o kulturnem delovanju učitelja izven šole in tu so si mnenja obeh tovarišev kontrerna. Tov. Lašovič zastopa

stališče, »da mladi učitelji z malimi izjemami ne uživajo tistega spoštovanja ki ga za moralim imeti tov. Šegula pa povdaria, da trpi pri tem pouk če učitelji dela izven šole in ravno v tem oziru je treba odkrite tovariške besede: Mladi učitelji smo že dostikrat slišali in čitali, da pri mladih učiteljih ni opaziti onega veselja za izvenšolsko delo, kot ga imajo starejši, kar moramo odločno zavrniti! Resnica je da je učitelji nastavljeni za šolo ne za kulturno delo izven šole, in dolžnost naša je v prvi vrsti šola in učitelji bo prosti čas posvetil tudi prosvetnemu delu v tem ali onem smislu, saj se bo brezvomno pri tem delu sam izobraževal in izpolnjeval in šel z duhom časa naprej, za kar vidi zmožnost in veselje, sicer je tak učitelji za šolsko sobo ne pa vzbuditi mladine ali naroča! Nallenja orlik je pri Podmladku Rdečega kriza, ki ima žalibog tak, malo zastolome! Gotovo pa je da naide učitelji tri prosvetnem delu svojo zabavo izobrazbo in duševno hrano in tega ne bo nihče oporekal. Tov. Šegula je za svojo osebo, da šolska oblast prenove učitelju vsako kulturno delo, dokler ni v vestnosti nedotaknjen in temu mislim nihče izmed nas ne bo oporekal, samo vprašanje je v koliko je to mnenje upravitelja upravičeno!! Možno pa je da učitelji v upravitelju ne dobi vzbled za eno ali drugo panogo izvenšolskega delovanja! Če pa je v nekaterih krajih ukoreninjeno mnenje, da je učitelji primoran za izvenšolsko delo je pa noboljoma drugače in v teh slučajih bo vsak sam uvidevno usmeril korak.

Gotovo pa je, nai ne bomo samo učitelji, am oak bodimo iz lastne volje vzbuditi mladine in našoda in ne pribušaimo naše mladine po izstodu iz šole iz evidence nudimo tudi svoje zmožnosti predpostemu narodu vključu temu da je to delo neplačano in nevajaležno. Imeimo na zavesti da smo korigili narodu in da smo v našlabših časih olharili vsaj trohico idealizma! — Jese nice, v oktobru 1926. — Sl. Mrovlje.

Ferijalni Savez učiteljstva.

SLAVKO MROVLJE:

FERIJALNI POKRET IN UČITELJSTVO CILJI IN SMERNICE.

Poučna ekskurzija jugoslovenskih učiteljev-ferijalcev po Čehoslovaški je za nami! 9. avgusta t. l. se je vršil ob priliki koncerta UJU v Beogradu sestanek, katerem smo dovolili tudi centralnega tainika F. S. Glavna točka dnevnega reda je bila, ali stvorimo samostojni F. UJU, ali se združimo z F. S., kakor smo bili pred enim letom. Lansko leto smo v znak protesta započeli samostojno ferijalno vzbiranje in klub temu, da nismo formalno ustanovili F. UJU, smo napravili letosno ekskurzijo po točnem programu pred dvema letoma. Podpisani je na podlagi dopisa Upravnega odbora F. S. meseca maja zastopal stališče, da se prikličimo F. S. iz teh razlogov:

1. Izvoljen je bil pri letosnjem kongresu F. S. v Splitu ponolnoma nov upravni odbor, v katerem je predsednik in član odbora profesor in se bo brezvomno izpodobil z zastonnikom na učiteljev.

2. Naš projektiran F. UJU bi bila sekacija ferijalnega UJU, in kot ferijalci bi imeli veliko več zastolome bodisi vlede kolonii itd. pri F. S. medtem, ko bi ih morali sami šele stvoriti. Kar bi bilo v dosegdom času nemogoče, kdor pozna nabiranje in uspeh za ferijalni sklad. Za časa našega samostomača pokreta nismo prejeli ni ene pare: to je dokaz, da bi mogli s članarino kriti komaj organizatorične stroške, kar šele kolonijo!

3. Upati je in pričakujemo, da dobitimo kolonijo ob morju samo učitelji-ferijalci v počitnicah.

4. Veliko večja možnost je, da si priberimo četrtno vozno vozilo vsaj takrat, če napravimo skupno ekskurzijo do naši državi, kakor smo napravili prejšnja leta.

(Dalej prihodnjič.)

Naša društvena zborovanja.

Anketa o urejevanju Učiteljskega Tovariša. — Okrožnica poverjeništva na okrajna društva. — Mnenje članstva. — Razprave o novih učnih načrtih še niso zaključene. — Delovanje pedagoških krožkov.

ANKETA O UREJEVANJU »UČITELJSKEGA TOVARIŠA«.

Poverjeništvo je razposlalo na vsa okraina učiteljska društva pod štev. 256 slednje okrožnico:

»Na seji ožigega sosveta dne 26. septembra 1926 je bil sprejet predlog urednika »Učiteljskega Tovariša«, nai se na eni prihodnjih sei razpravljiva o urejevanju »Učiteljskega Tovariša« kot poseben točki.

Da bo mogoče upoštevati želite čim širšega kroga članstva, prosimo, da tudi tamošnje društvo snoroči želje, ki ih ima članstvo v tem oziru. Navedeno nai se vsi nedostatki in da obenem nasveti, kako si želite članstvo, da se list ureredi.

Poverjeništvo bo unoštevalo želite članstva, kolikor bodo izvedli in bo na eni prihodnjih sei napravilo v tem oziru primerne sklepe.

Predlog je dopolniti do 20. novembra t. l. Ako društveno voročilo izostane, bo smatralo poverjeništvo, da društvo nima tozadevno nobenih zahtev.«

* * *

Iz društvenih poročil je razvidno, da so se člani odzvali in omejili samo na kritiko, ni pa pozitivnih nasvetov, kako nai se list ureredi po želji članstva.

Tem potom vabimo k anketi o urejevanju in novzidri »Učit. Tov.« tudi vse dopisnike, ki nai izrazijo svoje mnenje. Ob tei priliki nai sporočite uredništvu »Učit. Tovariša«, ako bi bili pripravljeni sestati se v to svrhu tudi k ustni anketi na sestanek.

Vabilo

= **SLOVENJEBISTRŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 11. decembra na Pragerskem. Izven običajnih točk je na vzorecu tudi razgovor o odklopih P. br. 5389/5 in drugih dopisi. Glavno točko zborovanja na tvori predavanje profesora G. Šiliha: »Psiholanaliza in vzgoja«. — Kdor se nai poslal tristotne izjave, nai jo minese s seboj, da bomo s članstvom na tasnom! — Predsednik.

= **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 6. decembra 1926 točno ob 8. uri dopoldne

Kulturni krožki:

+ **Pedagoški krožek v Prekmurju.** Dne 7. novembra je črenševski pedagoški krožek zboroval prvikrat v novem šolskem letu. Posetil je sestanek sreski šolski nadzornik e. Leo Cepuder. V dalsem referatu je novdarjal potrebo pedagoških krožkov, kjer načlanstvo izmenjava svoje misli o šolskem in izvenšolskem delovanju. Posebno nai govor debato, ki je izboren nosopevatev logičnega mišljenja ter sigurnega govorjenja. Priporočal je učiteljstvu smotreno nadaljnjo izobrazbo ter vzbujanje v osnovnošolske probleme, ker le tedaj bodoemo ustvarili tisto slovensko narodno šolo, ki bo dala našemu naraščaju poleg prave umiske izobrazbe tudi dobro vzročeno volito ter se za vse leno in blago sprejemljivo srce.

Na sestanku je predaval tudi tov. A. Kreps o metodah petja ter tov. F. Schneider o zgodovinskem poniku in novem učnem načrtu.

Obžaluoč slab obisk se je članstvo razšlo. Za orihodnji sestanek určakujemo več zanimanja za naša stanovska vrnjanja ter zato polnoštevilo nedeležno.

Tainik.

Poročila:

+ **Kamniško učiteljsko društvo** je zborovalo v ponedeljek, dne 15. novembra 1926 ob pol 10. uri v Kamniku. Od 81 članov ih je bilo navzočih 49.

Po otvoritvi zborovanja in pozdravu vseh navzočih je omenil tovaris predsednik, nai se oni člani, ki so zadržani in se zborovanju ne morejo udeležiti, obravničijo pisemo.

Nato so se prebrali došli donisi. Zapisnik zadnjega zborovanja se je odobril. Glede tovaris, ki ne plačuje članarne, se je sklenilo, da se ih ponovno tira z onombu, da se sicer nepravljana članarina iztrira sodniškim potom.

Referat tovarisa Belina: »Spisie na osnovni šoli«, se je z zanimanjem vzel na znanje.

Predlogi: 1. Udrženje jugoslovenskega učiteljstva, poverjeništvo Ljubljana nai ukrene potrebno, da se deklaraški in antideklaraški spor umiri in uredi ter se spravi v naše vrste zonet sloga.

2. Naše stanovska glasilo »Učiteljski Tovariš« nai odslej objavljajo imenoma vse premeščanja do čl. 71. Objavljiva naj redno tudi imena onega učiteljstva, ki je na razpoloženju s plačo, zraven na šole, kjer ni ali da primanjkuje učnih moči. (Skromna opazka uredništva: Premeščanja po čl. 71. lahko uredništvo objavi le tedaj, če mu te sporoči prizadeti, oziroma društva; enako je glede učiteljstva na razpoloženju in domamkanja učnih oseb. Žalostno so pa izkušnje, da se mnogo zahteva, nihče pa ničesar ne potroča.)

3. »Učiteljski Tovariš« nai igonira vse napade političnih listov, na nje nai ne odgovarja in tudi ne snrejema dopisov in objavlja notic s politično tendenco.

4. Boljši referati iz učiteljskih vrst nai se ponatisnejo v podlistku.

5. Kritika nosameznih literarnih del nai bode strogo objektivna, ocenjena od strokovnika. Nai se pretirano ne hvalejajo in priboročajo dela, ki teža ne zasluzijo, ne vlede na to, kdo je delo napisal ali izdal.

6. Urednik »Učiteljskega Tov.« nai ne snrejema dopisov s katerimi se pred javnostjo smešimo, n. pr. »Učitelica na deželi«.

7. Nai se v našem glasilu posveča večjo pažnjo inozemskemu šolstvu in učiteljstvu.

8. Poročila o zborovanjih nai se držijo v naikrajsih formah kar je aktualnejša nai se poroča drugo nai odnade.

Tovariš Arrigler je navrošil tovaris predsednika, nai posveča pažnjo, kako so nameščene nove »čne moči, kdo ima dobit za kaj in koliko časa.«

H koncu se je sklenilo, da se vrši občni zbor meseca decembra in nato je tovaris predsednik zaključil zborovanje.

+ **Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj** je zborovalo dne 13. novembra v »Narodnem domu« v Mariboru ob navzočnosti 77 članov.

Ob otvoritvi pozdravi tov. predsednik zlasti na novo pristopivše člane tov. Dolar Zoro, Verdri Anico, Križnič Josipa in Vilmo Rottm.

Revizija članstva. Članstvo je brez ugovora vzelo na znanje sklen odborove seje, ki se vslasi: Vsak član ki ne noravna do 5. decembra 1926 svojih